

GÖZLEM DEFTERİNİZDEN

**Bahar geldi,
Bu mevsimin işaretlerini gözlemleyin.**

Adres: TÜBİTAK Bilim Çocuk Dergisi Gözlem Defterinizden Köşesi/
Atatürk Bulvarı/No: 221/06100/Kavaklıdere/Ankara

Tuzlu Su Farkı

Bir deney yaptım. İki bardaktan birine su, diğesine tuzlu su koydum. Bu bardakları 1 - 2 saat buzlukta beklettim. Buzluğunu açınca ne göreyim! Su donmuş buz olmuş, ancak tuzlu su donmamış. Bunun nedenini araştırdım. Maddelerin donma sıcaklıkları farklıymış. Suyun içine tuz attığımda yoğunluğu değişiyormuş. Bu nedenle suyla aynı sıcaklıkta donmuyormuş. Bu bilgileri öğrenince ne kadar sevindim, bir bilerseniz! Bu gözlemimi öğrenen annem de "çok güzel" anlamında başını salladı. Benim de kendime güvenim arttı ve gözlemimi sizinle paylaşmak istedim.

Damla Alban

Tevfik İleri İÖO / 4-C / Ankara

Davetsiz Misafirimiz: Atmaca

Bir gün bahçemize bir kuşun düştüğünü farkettik. Gece olduğu için önce onu baykuş sandık. Sabah, bu kuşun kanadı kırılmış bir atmaca olduğunu gördük. Ona dokunmak istedik, ancak buna kalkıştığımız anda bize pençe attı. Yırtıcı bir kuş olduğu için pençeleri çok keskindi. O gün atmaya et verdim. Pençe ve gagasının ucuyla eti parçaladı. Çok hızlıydı, yemeğini yedikten sonra bir yere kaçtı. Onu bulduk. Başını neredeyse 180 derece çevirebildiğini gözlemledim. Bu çok garipti. Ancak, iyileşemedi. İyileşseydi doğaya geri dönecekti.

Furkan Ustaoglu

Selçuk İÖO / 7-D / Sivas

Baharın Gelişi

Kasabamıza bahar geldi. Çayırlarda çiçekler açtı. Badem ağaçları gelin gibi süslendi. Sınıfımızla bir kır gezisine çıktık ve canlanan doğayı gözlemledik. Kasabamızın bitki örtüsünde bulunan maki adlı kısa, bodur çalılar ilgisimizi çekti. Zeytin, böğürtlen, hayıt, sandal gibi makilerin kasabamızda bulunduğunu keşfettik. Kasabamızda küçükbaş hayvancılığı yapılıyor. Kır gezimizde, oğlaklar ve kuzularla karşılaşmak bize mutluluk verdi. Bu hayvanlar, yazın yaylalara götürülecek.

Gezimizin en ilginç anını, bir arkadaşımızın çığıyla irkildiğimizde yaşadık. Çığıyla attıran bir kırkayaktı. Öğretmenimiz, doğanın bir parçası olan bu canlının doğada mutlaka bir işlevi olduğunu anlattı. Hepimiz, baharın birçok işaretini gördüğümüz bu geziden çok memnun kaldık.

**Neşe Müftü / Harun Keskin /
Muttalıp Tanacı / Fatma Kamlı**

Vali Çetin Birmek İÖO / Tekeli / Mersin

Bahçemizdeki Asma

Bitkiler, bahar aylarında yeşilin her tonuyla doğayı süslerler. Evimizin bahçesinde de hanımeli, yasemin ve asma bulunur. Baharda, sabahları pencereleri açtığımızda mis gibi kokuları evimizin içine girer. Asmamız, balkonumuza kadar çıkar. Babam, baharda onu budar. Budadıktan sonra taze filizleri çıkar. Filizlerin rengi açık yeşil olur. Annem, taze yapraklarla sarmalar sarar. Annemin yaptığı ekşili sarmaları doya doya yerim. Üzümün olgunlaşmadan önceki haline koruk denir. Koruklar, yeşil ve ekşi olur. Kardeşimle bunları koparıp yeriz. Havalar iyice ısınmaya başladığında bu koruklar kızarır ve tatlanır, üzüme dönüşür. Bu üzümleri de zevkle yeriz. Sonbahar geldiği zaman, asmanın yaprakları sararıp solar ve bir bir düşerler. Yalnızca çıplak dalları kalır. Sonraki yaz, asmanın yeniden üzüm vereceğini bilirim.

Bekircan Güneş

Mediha Mahmut Bey İÖO / 2-B / Çamdibi / İzmir

Dedemin Köyünde Zeytin Topladım

Şubat tatiline girmeden önce karnemi alınca çok sevindim. Çünkü hiç zayıfım yoktu. Annemle birlikte Antalya'da bir gece kaldıktan sonra dedemlerin yaşadığı Muğla'daki, Milas Alaçam köyüne gittik. Köydeki herkesin zeytin toplaması dikkatimi çekti. Ben de zeytin toplamaya karar verdim. Bu işi yaparken kimi ağaçlarda meyve olduğunu, kimilerinde olmadığını farkettim. Zeytin toplamanın çok zor olduğunu da öğrendim. İlk önce ağaçların diplerindeki, sonra üzerlerindeki zeytinler toplanıyor. Kolaylık olsun diye ağaçların altına örtüler seriliyor. Zeytinler toplanıldıktan sonra fabrikaya götürülüyor. Burada çeşitli aşamalardan geçirilip yağı çıkarılıyor. Zeytinyağı çok sağlıklı, yemeklerimizde kullanalım.

Erkin Alaçamlı

Hasan Ali Yücel İÖO / 2-A / Tarsus / Mersin

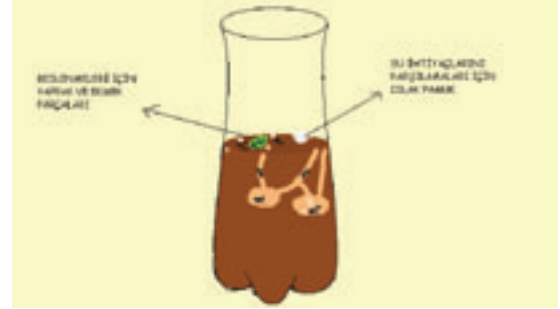
Sevimli Cıvcivler

Tatilde köye gitmiştik. Bir gün, anneannemin tavuklara bakacağını öğrenince ona eşlik ettim. Tavukların yanında bir sürü cıvciv gördüm. Kimi tavuklar, yavrularını kanatlarının altına almış gölgede yatıyorlardı. Kimileri de geziniyordu. Gezen cıvcivlerden birini elime almaya çalıştım, ancak kaçtı. Annesi bana kızmış olmalıydı ki, beni kovaladı. Ben o yavru, bıcırık cıvcivlere zarar vermek istemedim. Yalnızca, onları sevecektim. Onlar, o kadar güzeller ki, sarı sarı ve küçük... Cıvcivler, annelerinden 1-2 cm uzaklaşacak olsalar, hemen "cik, cik" diye yanlarına koşuyorlardı. Hepsisi de çok sevimliydi.

Ayşenur Özkan

Balibey İÖO / 5-B / Bursa

Karıncaları Gözlemledim

Karıncalar çalışkan hayvanlar olarak tanınırlar. Bunu bir gözlemimde ben de anladım. Gözlemimin kaynağı TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları'ndan "Ekoloji"deki bir yazıydı. Bu kitapta evimizde rahatça kurabileceğimiz bir karınca gözlemevinin nasıl yapılacağı yazıyordu. İlk okuduğumda malzemeler elimde olmadığı için yapamadım. Ancak, yaz tatilinde babaannemlerin evinin önünde birçok karınca gördüm. Kutu yerine plastik bir şişeyi toprakla doldurdum. Üzerine küçük çöpler, yapraklar ve ekmek kırıntıları attım. Daha sonra 5 - 6 karıncayı şişeye koydum. Karıncalar, şişenin tam kenarından aşağı doğru bir tünel açmaya başladılar. Daha sonra toprağın içinden çıkan taşları alıp yukarı götürdüler. Açılan tünellerin kimi uçlarına odalar yaptılar. Sanki bir ev inşa ediyorlardı. Her odanın iki girişinin bulunması ilgimi çekti. Bu ortaklaşa çalışmayı bir süre daha izledikten sonra onları bulduğum yuvalarına geri bıraktım.

Arda Adnan KALKAN

100. Yıl Mustafa Kemal İÖO / 5-B / İstanbul